www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второк 11-го січня 1916. Ч. 5. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, January 11, 1916. No. 5.

МОСКАЛІ СТРАТИЛИ ЗА ТИЖДЕНЬ 50.000 ЛЮДИЙ.

Обі сторони доносять про успіхи в Галичині і на Буковині.

Англійські війска зовсім опорожнили Ґаліполі.

Великий воєнний корабель „Едвард VII" на дні моря.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

ЗА ТИЖДЕНЬ МОСКАЛІ ВТРАТИЛИ 50.000 ЛЮДИЙ В УБИТИХ І РАНЕНИХ.

БЕРЛІН, 7. січня. — Урядові вісти австрійського ґенерального штабу подають отсе:

„Наступ Москалів у східній Галичині і на Буковині приніс їм великі страти. Російські війска не були всилі осягнути успіху помимо великих жертв в людях. Після найлекших обчислень Москалі стратили за час від 1-го січня с. р. понад 50.000 людий в убитих і ранених".

Німецький воєнний критик, майор Морат, предсказує російській офензиві велику невдачу. Офензиву розпочала Росія, після гадки Мората, в невідповідну пору. А розпочала її лише на домагане Англії, щоби в сей спосіб змусити Австрію і Німеччину до перенесеня війск з Балкану. В сей спосіб сподіють ся Англійці перешкодити походови німецьких союзників на Солунь і Єгипет.

МОСКАЛІ СТРАТИЛИ ОКОЛО 1.000 ЛЮДИЙ В ПОЛОНЕНИХ.

ВІДЕНЬ, 8. січня. — Нинїшний звіт австрійського ґенерального штабу звучить:

„Битва у східній Галичині і на границі Бесарабії та Буковини відбуває ся без перестанку дальше.

„Над рікою Стрипою Москалі, користаючи з густої мраки, підійшли до наших становищ. Полки гонведів (16 і 24) і галицький полк піхоти (57.) перевели протинапад, прогнали Москалів назад і полонили 720 салдатів, між ними одного полковника і десять низших офіцирів.

„Коло Топоровець (на Буковині), на схід від Раранча і на бесарабській границі завзятий бій триває дальше. Деяким російським відділам удало ся заняти передні рови наших війск. Наші війска перевели відтак напад на багнети і прогнали Москалів зі занятих становищ. Притім полонено одного російського офіцира і 250 салдатів".

БИТВИ О ПОСІДАНЄ ЧАРТОРИЙСКА (НА ВОЛИНИ).

ВІДЕНЬ, 8. січня. — Головна австрійська кватира доносить:

„На Волини російські війска робили змаганя, щоби здобути цвинтар на північ від міста Чарторийска. Однак зусиля Москалів були безуспішні. Цвинтар находить ся дальше в руках наших війск".

Місто Чарторийск лежить над Стиром (на Волини) при зелїзничім шляху, який веде з Ровна до Ковля. Місто Чарторийск часто переходило з одних рук до других. Місто є зовсім знищене і спалене.

МОСКАЛІ ДОНОСЯТЬ ПРО УСПІХИ НАД СТРИПОЮ.

ПЕТРОҐРАД, 8. січня. — Урядовий звіт російського ґенерального штабу звучить:

„В околиці Риги німецькі війска атакували наші становища при помочи трійливих ґазів.

„Сильним відділам неприятельським удало ся здобути Чарторийск. Однак опісля наші війска виперли неприятеля з міста, беручи в полон 3 офіцирів і 50 людий.

„Над середущим бігом ріки Стрипи наші війска тут і там заняли передні рови та окопали ся безпосередно перед неприятельськими становищами. В тих битвах полонили ми 17 офіцирів і около 1.000 жовнїрів та здобули кілька машинових крісів.

„На північний схід від Черновець неприятель перевів з великою силою протинапад на наші становища, щоби здержати наступ наших війск. Отсї напади відбили ми з великими стратами для неприятеля. Ми полонили 14 офіцирів і 300 жовнїрів та два машинові кріси".

З обох сторін, те є з австрійської і російської доносять про успіхи. З порівнаня урядових звітів виходить, що обі сторони стратили в полонених меньше-більше однакове число людий.

Коли однак взяти на увагу, що Росія заповіла буде велику офензиву, то успіхи Москалів, відповідно до їх страт, є дуже незначні. Москалям не удало ся в жаднім місци ані переломити бойові лінії, ані посунути ся наперед. Бойова лінія не уляглa майже жадній зміні.

УЛАСКАВЛЕНЄ ПРОВІДНИКІВ ГАЛИЦЬКИХ МОСКВОФІЛІВ.

ЦЮРІХ (Швайцарія). 7. січня. — З Відня доносять, що австрійський цїсар уласкавив кореспондента російської часописи „Новое Время" і сїмох провідників русофільського руху в Галичині, яких військовий суд засудив був на кару смерти. На просьбу російського правительства вставив ся за уласкавленєм засуджених на смерть еспанський король Альфонс.

Як відомо, воєнний суд у Відни видав був ще в осени вирок смерти на Личевецького, російського кореспондента, і на сїмох провідників галицьких русофілів (д-ра Маркова, д-ра Дрогомирецького, д-ра Черлюнчакевича і других). Про виконанє засуду смерти урядових вістий тоді не було.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ:

АНГЛІЙСЬКІ ВІЙСКА ЗОВСІМ ОПОРОЖНИЛИ ГАЛІПОЛІ.

ЛОНДОН, 9. січня. — Урядовий звіт міністерства війни звучить:

„Ґенерал Монро, головний командант англійських війск на Галіполі, доносить, що опорожненє півострова Галіполі переведено з добрим успіхом. Всї гармати забрано з виїмком 17 вже зужитих гармат. В часї відвороту Англійці мали всего одного раненого, а Французи анї одного".

Турецькі телеграми доносять, що англійські і французькі війска потерпіли в часї відвороту великі страти. Також затоплено один корабель, який був переповнений англійським війском.

НА МОРИ:

АНГЛІЙСЬКИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ „ЕДВАРД VII." НА ДНІ МОРЯ.

ЛОНДОН, 9. січня. — Англійське міністерство маринарки подало до відома отсе:

„Корабель „Едвард VII." натхав на підводну міну і потонув. Ціла залога зістала виратувана".

Внесене згадаиий корабель мав 16.350 тон і був зоружений в 46 гармат і 5 машин до викиданя торпед.

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬҐІЇ:

НІМЦІ ПОЛОНИЛИ 1.100 ФРАНЦУЗІВ І ЗДОБУЛИ 15 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

БЕРЛІН, 9. січня. — Звіт головної німецької кватири подає отсї вісти:

„На полудне від Гартмансвайлерконф здобули наші війска останні становища, які Французи заняли були ще дня 21. грудня. Притім полонили ми 20 офіцирів і 1083 жовнїрів. Також здобули ми 15 машинових крісів".

В АНГЛІЇ:

УСТАВА ПРО ПРИМУСОВУ ВІЙСКОВУ СЛУЖБУ В АНГЛІЇ ПРИНЯТА.

ЛОНДОН, 8. січня. — Вчера відбуло ся перше читанє нової устави про примусову війскову службу. Закон принято в першім читаню чотирма пятими частями голосів проти одної пятої части. Є надія, що повисший закон протягом сего місяця буде принятий в другім і третім читаню так, що з кінцем сего місяця буде міг вже увійти в житє.

Внесене правительства повисше наведеної устави спричинило резиґнацію трох членів англійського кабінету.

РУЇНА В НАШІМ РІДНІМ КРАЮ.

УКРАЇНСЬКІ ТОВАРИСТВА Й ОРГАНІЗАЦІЇ У ЛЬВОВІ В ЧАСЇ РОСІЙСЬКОЇ ІНВАЗІЇ.

Союзний Базар. З дирекції зістав ся у Львові Рутковський, а з ради др. Охримович. Склеп був відчинений, бо указ ґубернатора не відносив ся до склепів, а надто 21. жовтня появив ся указ „градоначальника" Львова: „Предлагаю маґазиновладельцам гор. Львова в ближайшее время аткрить все маґазіни для тарговлї (кромє тарговлї спіртними напіткамі). Товари тех маґазінов, которие не будут аткрити, будут конфісковани". Та вже 4. падолиста появило ся у „Львовскім Воєнним Слові" письмо „Москаля": „В книжном маґазіне Днєстр і до сїх пор не із'ята із продажі карта України, то єсть карта Малоросії, как самостоятельнаго ґасударства. На етой карте єсть Малороссія от Кракова до Волгі і над нею Москалї, Литва і проч. Помечен Кавказ, Татари. Словом, єсть всьо, — нет только великой самодержавной Россії. Карту ету могут пріобрєтать салдати і в простоте сердечной думать Бог знает что. Заходят салдати в маґазін пакупать атк рітки, пасматрєть вишивкі — ето в порядке вещей і слєдовало би арґадіть „малих сих" от соблазна, тем больше, что маґазін, кажет ся, єсть не что іное, как астаток мазепінскавб руху". — Найблизшого дня ревізія в склепі. Картки з мапою самостійної України, „видане Вістий з Запорожа" передтим спалено. Розбили паку, де зложено брошури, віддані перед роками Базарови в комісову продаж. Тут найшли також зі сто карток з Мазепою, а се вистарчило. Між взорами знайшли герб галицького князівства й короля на престолї. — „Что ето?" Історична картина, се король Данило, а тамто герб бувшого галицького князівства. — „Катое княжество? Что за король Данило, как ено фамілія. Імєєте разрєшенє?" — Склеп відчинений по приказу „градоначальства", зрештою всї склепи без „разрішеня" відчинені. — „Ми єто знаєм, всьо равно закрить!" — Опечатали склеп, а Рутковського й управителя склепу забрали до „градоначальника" на протокол, по описаню котрого у вечер їх випущено. До протоколу долучив Рутковський карту самостійної України на доказ, що то етноґрафічна й одну видане Грінзакта в Одесї на доказ, що така сама вийшла в Росії. Всякі вияснення не помогли і 3-го грудня склеп замкнено з тим, що можуть старати ся о „разрішенє". На запит, чи замкнене відносить ся до всїх „учрежденій" польських і жидівських, відтяв пристав: „Только до українських".

Рутковский рішив ся спростувати брехливу донись Москаля у „Воєнім Слові". Написавши, як міг, на „літературном язикє ізясненіє" за декілька днів явив ся в редактора — капітана Наркевича. По прочитаню сказав Наркевич: „Ви тут нічєво не опровергаєте". Рутковський відповів, що се не „опровереженіє", а „ізясненіє!" „Базар" не книжний маґазин, але „писчебумажний", не „Днїстер", а „Базар", отже треба зіставити непричаний „Днїстер" у спокою, що в склепі нема анї місця анї часу на мазепинство, що товариство стоїть у зносинах з великими заграничними фірмами, між иншими також у Лондонї і Парижі, а хиба своїх союзників не схочете побивати; продавано карту України, але не політичну, лишень етноґрафічну, а така сама вийшла в Одесї й Парижі. — „А чому ви скорше до нас не прийшли, от тоді, як замкнено маґазин в „Просьвітї"? Ви нас боялн ся. — Як би я боявся, то-б був і нинї не прийшов. В домі „Просьвіти" була книгарня, а в нас спродаєть ся чистий папір, а що до книжок, то се чужі комісові річи й ми їх зовсім не продавали, а що приказу заховали в окремій шафі. Зрештою книжки видані за австрійських часів зовсім леґально, а ви їх не конфіскували. В редакції застав Рутковський і поліцейського, що замкнув склеп. Він вмішав ся до розмови, піддержуючи остро за кид мазепинства, бо-ж навіть знайдено Мазепу. Капітан Наркевич, котрий згори заявив: „Больше маґазіну не атк рієтся", по словах Рутковського: „Мені здаєть ся, що я в редакції" — „Да, да, я только редактор і таварю не обязательно" — змяк і прирік умістити „ізясненіє", може частково, а може й у цілости.

Дня 17. грудня появило ся „ізясненіє" в „Воєнім Слові" з пропущенєм англійських і французьких фірм і коментарем редакції, що Рутковський сам признає, що в маґазині продавано мапу самостійної України, „что маґазін закрит адміністрацієй за несоблюденіє правіл для типоґрафій, что доказывает нелояльность дірекції в атнашенії к русскім властям: а что в етом маґазіне фактически маґло бить найдено адміністрацєй, ето составляет предмет асобаво разслєдованія і в нашу компетенцію не входіт".

Рутковський, довідавшись, що красше справи не рухати, бо можуть його ще замкнути, дав спокій і не допитував ся о вислід „разслєдованія".

Дня 11. марта в часї ревізії в „Днїстрі" жандармерія розбила в „Базарі" замки й перевела ревізію. Прикликали Рутковського з Днїстра, а пристав питає: „Єть у вас бомби?" — „Шукайте". — „Я не знаю, чево от вас хочет полковнік, єті картки наші, малорускіє". —Саме тому, що то наші „малорускіє", поясніть полковникови, що тут була вже ревізія з „градоначальства", що забрали примірники брошур і карт, що склеп вже опечатаний і після інформацій мають ся його на днях відчинити. За хвилю увійшов полковник, а вказуючи на пачку з брошурами, спитав: „Кто атвєчает за ето?" — **Іван Іжицький.** — „Кдє он?" — „Виїхав". — „Он украл, а ви поедєте в Табольскую". — На поясненє пристава відповів: „Всьо равно, всє аткриткі і книгі забрать, закрить, арєстовать". Вмить спакували всї брошури й картки до двох пак, опечатали й зіставили в склепі, а **Рутковського** повели до „Днїстра", де урядував полковник. Рутковський попросив сусїдів, аби постарали ся о колодку й замкнули склеп, бо поліцейський замок (кавалок шпаґату) не охоронить майна перед злодіями.

В „Днїстрі" виставив Рутковському полковник „ордер", а пристав, шість городових і якийсь наш „намочнік" повели Рутковського до дому, де перевели ревізію. Знайдено „опасні" річи, як „воєнні мапи", малу мапу Швайцарії, Чехії, Стирії, німецьку ґазету „Пашір унд Шрайбварєнцайтунґ"; навіть лексикон хотїли забрати, бо там картини. Рутковського повели на участок, а опісля до жандармерії, де застав вже й инших мазепинців: **о. Іванця, судію Рогошевського** й декількох Днїстровиків. Потім заведено його на улицю Баторія, а по 5 тижнях без протоколу випущено.

В часї його побуту в тюрмі жандармерія ще раз розбила в „Базарі" колодку. Потім замкнули знову склеп і ключ забрали з собою до Росії. По освобожденю з тюрми пішов Рутковський до жандармерії по річи, забрані при ревізії, і тут довідав ся від полковника таке: „За те, що ми знайшли в „Днєстре", ми повинні би всїх перевішати; от найдено цїлу паку революцїйних брошур, але „русское правітельство смотрит на всьо сквозь пальци. Всє деньгі в „Днєстре" будут сконфіскованы. Впрочем я отдал всьо дєло ґубернатору".

З причини недостачі персоналу й членів дирекції „Базар" зостаєть ся до сьогодня замкнений, а в нїм дві опечатані паки.

(Вістник Союза визволеня України).

КОЛИ У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТИ НЕМА ТОВАРИСТВА ЧИ БРАТСТВА, ЩО НАЛЕЖИТЬ ДО У. Н. СОЮЗА, ТО ПОСТАРАЙТЕ СЯ ТАКЕ ТОВАРИСТВО ЧИ БРАТСТВО ЗАЛОЖИТИ І ВПИСАТИ ДО У. Н. СОЮЗА.

По інформації пишіть на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країн:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents,	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висилаю чимовлення належить долучити мані-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATED NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL
THE FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

За всї оголошення поміщувані в „Свободі" редакция не відповідає. — Рукописи не звертає ся.

ЗАПИСКИ.

„Безбожна „Свобода".

З Філядельфії, Па., прислав нам один Українець з просьбою о поміщене оголошене, в якім обіцює 100 долярів нагороди тому з „Руских Іванів", хто найде щось в „Свободі" проти грецько-католицької релігії.

Сей Українець — як пише — здавна читає „Свободу" і не бачив там нїколи нічого безбожного і тому його дуже дивує, що епископ і його „газета" голосить, що „Свобода" виступає проти віри; що „то безбожна газета" і т. д.

Сподїває ся сей Українець, що в той спосіб або хтось йому поможе найти сю ославлену „безбожність" або, що епископ і його „газета" успокоять ся і відітхнуть трохи по так довгім страшенно людий безбожною „Свободою".

Того оголошеня ми не містили тому, що не хочемо осьмішувати нашого Владики, **бож ми цїлком певні, що навіть сам епископ не вірить у се, що говорить або пише.**

Чому-ж так говорить? — спитаєте ся.

Говорить тому, бо не має иншого способу боротьби, а вважає, що то найлекший спосіб, а вже в людській натурі лежить склонність до того, що найлекше зробити, з'їсти і т. д.

Ми гадаємо, що епископ, як би не був такий раптовний чоловік, а трошки подумав, то мусїв би сам признати, що **його „Америка" більше шкоди принесла грецько-католицькій церкві ніж яканебудь инша газета.**

Але ми не віримо, аби епископ се хотїв зробити. Але гадаємо, що хоч би епископ навіть до того додумав ся, то буде встидатись се сказати.

То є так званий „фалшивий встид". Той встид видно у епископа (таксамо як то буває і в инших людий) і тепер. Він встидасть ся сказати наприклад так:

— Брати і сестри. — „Америка" то файна ґазета!

Але заходить з маньки і каже:

— „Чуєш, брате і сестро, тота „Свобода" то є ґазета безбожна! Ая, брате і сестро, безбожна, ая! Чуєш — безбожна, ая, безбожна, безбожна, ая, безбожна; безбожна, безбожна, ая, ая!...

Гадає собі епископ, що як хтось покине „Свободу", то вже і без поховали візьме в руки „Америку".

* * *

Ось такий встид нагадує нам одного купця з міста Борщева в Галичинї.

Продавав він чоботи. Прийшли до нього люди з Більча Золотого і зачали чоботи „ганчувати". Кождий прилїпив латку нещасним чоботискам. А чоботи дїйсно були підлого ґатунку, тож властитель не знав, що говорити, і так кричав до людий:

— Ти дурний, руский Іван; ти пійди до Мельниці або до Озерян, то побачиш, що то є підлий ґатунок! Там чоботи з простого паперу! Не хочеш — йди, йди до Мельниці, або Озерян!

— Кажеш, що там продають чоботи з паперу? — питають ся люди.

— Якби я не видїв, то би не казав! — кричить купець.

— А твої з чого?

— Іди, іди, Іване, до Мельниці, як ти такий мудрий!

Се настрашило одного і він купив чоботи в Борщеві і таки зараз вбрав ся, але далеко в них не зайшов, а другі, що не боялися Мельниці та Озерян, пійшли там, своїм розумом вибрали собі добрі чоботи і може ще мають, як Москаль не вкрав.

Так то всюди буває!

Чужої ради слухай, а свій розум май!

Добрий приклад.

Львівські українські ґазети доносять, що українська громада Тустанович (в дрогобицькім повіті) дала 50 тисяч корон на запомоговий фонд для ранених Українських Січових Стрільців. Сей патріотизм українського села в Галичинї треба подивляти. Вправдї там громада богата, бо се терен нафтовий, але по московськім відвороті і вона потерпіла богато.

Се красний примір для всїх нас, а навіть і наш Владика, як не виплє обіцяних 10 тисяч долярів до Росії, то може дасть їх для ранених У. С. Стрільців. Гроші раз призначені для старого краю, повинні вже там пійти, тимбільше, що тоє...

Хто буде пильнувати церкви?

Епископ своєю „полїтикою" разом зі своєю „ґазетою" лише придбав собі куцу лиха.

Епископська „полїтика" і „ґазета" всїм вже збридла і нїхто тепер анї про ту „полїтику" анї про ту „ґазету" не говорить инакше як з відразою і кпинами.

Епископ мусїв би справити собі довгу свічку (бодай так довгу як його „посланїє" до російського амбасадора!) та вибрати ясний день і з тою свічкою добре находити ся, поки найшов би такого, хто би поважно брав його „полїтичні підприємства".

Угро-руські священики так вже відчужили ся від епископа, що навіть з ним не стикають ся, а таксамо справа мастъ ся і з галицькими священиками. А кілько то з них хотїло би вже й цїлком не бачити тих нещасних „полїтичних підприємств" нашого Владики! Коби лише війна скінчила ся та привернено корабельний рух між Америкою й Австрією, то назвали би вони той день благословеним, що вибавив їх з філядельфійскої Содоми і Гомори.

* * *

Закушавши своєї „полїтики", епископ не хоче її покинути, а через те не бачить, що дїсть ся з його стадом. Мимо того, що цар через свої „побіди" на полї бою стратив в Америцї значінє (і мимо „посланїй" епископа), — **цареславє між галицькими Українцями у Злучених Державах ширить ся.** Москалї збільшають свої парохії; отворяють нові церкви; дістають ся між греко-католиків і т. д.

Тепер недавно повстала цареславна парохія в Перт-Амбой, Н. Дж. Був там цареславний епископ і ще й загостив до угро-руської грецько-католицької церкви. В Джерзи Сіти, Н. Дж., — на Лафаєт є грецько-католицька церква під опікою цареславних, яка тепер шукає собі через „Правду" сьвященика. Крім того повстають независимі церкви (Шікаґо, Ілл., Гудсон, Н. Й.).

Але епископ не має часу тим займати ся, то шкода відай йому і пригадувати. Він переконаний, що його уряд є на те, аби описувати у своїй „ґазетї", на Українськім Соймі були „пяні фірмани і гетьмани від бар"...

„Піддані епископа Ортинського"...

Нема правила без виїмків. Отже не можна казати, що всї сьвященики відвертають ся від епископа, бо є виїмки, що обертають ся до нього.

До таких виїмків належить **о. І. Думич** із Кенори (провінція Саскечеван, Канада), котрий обертать ся в сторону Філядельфії аж з Канади. Він прислав до нас лист, а також і до „побожної" „Америки", (яка вже його видрукувала), а в тім листї пише, що „Свобода" нїчого не повинна писати проти епископа С. С. Ортинського, а то з тої причини, що редактори „Свободи", таксамо як і всї Русини, **є піддані епископа Ортинського.**

Ми розуміємо се дуже добре, що о. Думич може мати в Канадї лиху парохію і можливо, що в той спосіб хотїв би здобути собі лїпшу парохію у Злучених Державах! Але чи не можна би того якось делїкатнїйше написати так, **щоби не нарушити науки Ісуса Христа?**

Пригадаємо о. Думичеви, що Ісус Христос не раз і не два учив, **що тут на землї нема анї перших анї остатних, — всї рівні перед Богом.** Ісус Христос говорив, що царство його не з сього сьвіта та, що він прийшов на землю не на те, щоби йому служили, але, аби він служив в безконечність чеснот, привалених тягарем столїть...

Чи Ви може реформуєте науку Христа умисно в користь нашого Владики, або свою власну?

ФОНД ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖЕРТВ ВІЙНИ.

(Для жертв і сиріт і на відбудоване знищеного краю).

31. Байон, Н. Дж. На віче зібрано $92.02, розходи $14.42, прислано $77.60, котрі після уплати віча розділено: Жертвам війни $38.80; на Січових Стрільців $38.80. Жертви зложили слїдуючі: Роман Задорецький $6.00; Українець і А. Дайко по $2.00; П. Корольський і Іванишин, Т. Гриник, А. Бородавчук, Т. Зимник, Г. Кузьмка, Т. Сподарик, Ю. Воробець, Н. Федишин, М. Федишин, А. Зелїзний, С. Бойко, Н. Задорецький, П. Кузьмір, п-на К. Мельник, М. Мельник, п-на К. Мельник, Катош, Кошіко, О. Воисович, І. Кушнір, А. Николишин, і М. Осадца по $1.00; Томашек, І. Бабій, І. Пікуа, А. Поповий, В. Дячишин, З. Парнай, Кобрин, П. Коляк, Г. Саприк, Тенишин, Тенишин, В. Городяк, М. Кабайло, Г. Гриник, В. Якимцїв, В. Почебійка, К. Чмір, Д. Чичіль, І. Горішний, В. Могила, Осадца, Г. Шлапта, М. Польовий, М. Іванишін, Г. Федор, І. Порадя, В. Шевс, Р. Описаник, М. Пікуа, Д. Волїнський, А. Строк, І. Пановий, С. Каренько, П. Ониико, Д. Липовий, Н. Кобрин, М. Кленин, Д. Лаба, А. Борис, Р. Бабій, К. Кулинко, Д. Возьняк, М. Пацалуйко, І. Дзера, Якимець, П. Мазський, П. Литвин, О. Баґлай, С. Хандога, І. Задорецький, Н. Маґнит, Г. Березко, Василь Кубон, Н. Кожанич, Д. Мориник, Н. Васьлавський і О. Опуст по 50 цнт.; А. Бесарабо і В. Комар по 40 цнт.; Катерина Бєрковська і Николя Котик по 30 цнт.; П. Жиця, В. Бабій, І. Шалаковський, О. Кецепійк, п-на Євдокия Могила, Г. Могила, Ф. Павлюк, А. Харій, М. Вишняк, Я. Крайківський, М. Смарж, С. Бабей, п-на А. Коляк, Г. Багаєй, М. Андрушин, О. Тетик, О. Борис, П. Бінинський, М. Бабій, п-на Д. Парницька, М. Турчин, Я. Кузьнько, Т. Кузьнько, Д. Павлишин, п-на К. Литва (Липова), І. Кіт, Н. Задорецький, Д. Чорній, Г. Іванишін, Г. Копитко, Хлїяк, Стелїн, Р. Заходяк, О. Задорецький, О. Тарна, Д. Стаднин, І. Сидор, Хлїяк, М. Мартин, М. Дуцка, О. Бережанський, С. Николишин, П. Харів, І. Павлів, Н. Почтовий, Д. Драбанчук, Д. Осадца, П. Пастушин і В. Гарвар по 25 цнт. З сих жертв, Жертвам війни пройшло $38.80

32. Рочфорд, О. На хрестинах у Павла Кушніра на поклик Леона Бобака зложили: Павло Кушнір, Іван Цепий, Іван Гідич, Іван Ходнька і Андр. Цепий по $1.00; Леон Бобак, Дмитро Бобак, Людвик Чапор, Андрій Андрець, Вол. Карпеч, Мих. Корпоа, Юрко Ходнька і Ник. Цепий по 50 цнт.; Ник. Цуп, Іван Цепий, Мих. Крупаник, Іван Цепий і Ник. Андрець по 25 цнт.— Разом $10.25

33. Ню Кенсінґтон, Па. На хрестинах у Матвія Доборовського на поклик Пос. Карпіц і Василя Іванишина зложили: Пос. Карпець, Дмитро Стеблик, М. Доборовський, М. Камишук і Вас. Іванишин по $1.00; Ол. Лесїй, Ф. Зіньський, В. Калиновський, Н. Різник, Т. Лобор II., Т. Лобор, В. Ковалюк, А. Лобор, Н. Лобор, Н. Мельник, І. Мельник, О. Іванишин, Ол. Пальний і П. Любенко по 50 цнт., Ф. Доборовський 25 цнт.; К. Процик 10 цнт. Разом $6.70. З сего оплачено пересилку 6 цнт. — Остає $6.64

34. Пен Ален, Па. На хрестинах у Вінцента Янкового на поклик Николая Ріда зложили: Мих. Миськів, Кость Назар, Йосиф Грозьовський, Ник. Галь, Юлїя Янкова і Іван Дробот по $1.00; Василь Бачок, Ілїя Клаптий, Ник. Мельник і Сем. Цовчик по 50 цнт.; Олекс. Крупський, П. Ґанка, Гриць Кобасюк, Сильв. Гуль, Анна Гуль, Євдокия Кобасюк і Луць Бортник по 25 цнт. Разом $ 9.75

35. Бунтон, Н. Й. Гаранд Олїйник жертвував $1.00

39. Гумперей Сентер, Н. Й. Михайло Станчак жертував $1.00

40. Джерзи Сіти, Н. Дж. На хрестинах у Дмитра Мішука зібрав Тарас Хвалик $3.00

41. Ст. Тамс, В. Вір. Семен Дорош жертував $2.15

Разом $86.64

Попередно оголошено $500.01

ЗАГАЛЬНА СУМА $586.65

Семен Ядловський,
касиєр „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ФОНД ДЛЯ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

(Для ранених і на шпитали для Укр. Січ. Стрільців у Львові).

42. Байон, Н. Дж. На вічу зложений жертв (імена жертводавців оголошені в виказі жертв на фонд для Українських жертв війни) **$38.80**

43. Дітройт, Міш. Ня руки Г. Василика і А. Бика зложили: П. Чабак, Н. Статковський, Ксеня Статковська, Анна Статковська, Гр. Василик, А. Бик, Гр. Ганкевич, Ф. Боднар і Т. Мельничук по 50 цнт.; Гр. Данилишин, Т. Данилишин, О. Гриньків, Т. Гашин, Софія Статковська, Настя Біецька і Параскевія Торончук по 25 цнт. — Разом **$7.75**

44. Вупсокет, Р. Ай. Стефан Лемішка прислав від аматор. хрущка з представленя з дня 11. грудня 1915 жертву $5.00; Семен Мостецький 50 цнт.—Разом **$5.50**

45. Перт Амбой, Н. Дж. На хрестинах у Івана Дениса зложили на руки Івана Козака і Івана Гелети: Іван Денис $1.00; Теод. Стек 50 цнт.; Пр. Вудкан, К. Будник, Зофія Будник, Т. Козак, Ст. Максимович і Іван Кушнір, Іван. Юрків, О. Кіш, Ів. Гелета і Іван Косак по 25 цнт. — Разом **$4.00**

46. Мінєрвас, Па. Павло і Ева Примак, посмертна згадка в пятилїтну річницю, прислалому 8 січня с. р. смерти бл. п. о. Николая Стефановича, дар яко кошта для ранених Січових Стрільців у львівськім шпитали **$2.00**

47. Арбор, Міш. (Університет Анн) Андрій Пацюра жертвував **$1.00**

Разом $59.05

Попередно оголошено $371.10

ЗАГАЛЬНА СУМА $430.15

Семен Ядловський,
касиєр „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

РОДИМЦІ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ І НА ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

ПОЛЬСЬКЕ ЗАМИЛУВАНЄ ДО НАДУТОСТИ І БРЕХНЇ.

Яка побіда і яка кара?

Австрійське правительство відповіло Злученим Державам на дві ноти в справі затопленя італійського корабля „Анконї" (з яким згинуло певне число горожан Злучених Держав), що командант підводної лодки нїчим не провинив ся, а затопив корабель в порядку, „подлук припісу". Одно лише можна йому закинути — каже австрійське правительство, — що не брав він під увагу того переполоху, який повстав на кораблї по перших стрілах з гармати і за се його покарано — також „подлук припісу".

Як покарано, то нїхто не знає, а цїкаво би знати, бо то цїлий успіх двох нот американських.

Найбільше взяла собі до серця ту кару шікаґовська польська ґазета „Дзєнїк Звйонзкови", вславлена російськими побідами на своїм папери.

Ви знаєте, як та ґазета могла написати.

Написала вона так: „Великанська побіда Злучених Держав над Австрією!"

А тимчасом американські анґлїйські ґазети кплять собі з тої побіди і пишуть так:

— Гм, яку кару Австрія завдала командантови підводної лодки? Чи не дала вона йому прочитати обі Вілсонові ноти?

Не їдь на турецький півмісяць, бо перевернеш ся!

Тасама польська ґазета сьмість ся знова з Турків, що їх побили Анґлїйці і лишили як дурнїв на Дарданелях.

А за кілька днїв пізнїйше наспіла телеґрама з Лондону, столиці Анґлії, що самі Анґлїйці признають Туркам, що вони дуже добрі вояки і, що вславили ся побідами над анґлїйським військом, яке цїлком не мало воєнного досьвіду і через те дуже тяжко потерпіло, аж вкінци мусїло покидати Дарданелї.

Чи не лїпше вже мовчати ніж глумити виписувати і годувати ними легковірну польську публику?

„Язда, на здрайце Булгара!"

Не меньше сьмішне писанє тої надутої (брехнею) ґазети, коли пише, що „Болгарів" треба покарати „огнем і мечем" за зраду славянської справи".

Господине редактор від „Дзєнїка Звйонзкового", — спитаємо ся Вас, — котрих то Славян зрадили Болгари: чи Анґлїйців чи Французів, чи Італїйців, чи Бельґійців, чи Японців, чи вкінци жовтих „Славян" з Індій, чи чорних з Африки? І до котрих то зраджених Славян Ви належите: чи до останних, чи до передостанних?

Напишіть ще, заки виберете ся на виправу проти Болгарів за зраду „Славянства". А з Вашої войовничости видно, що вже ось-їдете яко „ринар збройний".

„Русини себе обрабували самі".

Ще один є такий польський „рицерь", а також з Шікаґо, Ілл. Називає ся він „Н. Пйотровскі, воєнни кореспондент Шікаґо-Ґеральд".

Їздив він до Европи яко воєнний кореспондент... і мав кілька розмов з російськими і польськими (москвофільськими) політиками про Польщу. Описував він се в ґазеті „Шікаґо-Ґеральд", а тамошна наша „приятелька" „Дзєнїк Звйонзкови" переобрала се до своєї ґазети наче „цукерки варшавскі".

Нїчого путнього в тих дописях Пйотровского не було, але „на попещене" і то добре.

Той то Пйотровскі, вертаючись домів, вступив у Парижи, столицї Франції, до редакції тамошної польської ґазети „Польонїя", де оповідав її редакторови те, що він видїв.

— Галичина знищена? — питаєть ся сей редактор Пйотровского.

— Знищена й обрабована! — каже Пйотровскі.

— Хто обрабував — питаєть ся редактор „Польонії" — Москалї?

— Нї, Мадяри, Австрійцї і Русини!

„Одкрийте, годне богуф!"

То Русини самі себе обрабували, а кричать на бідних, невинних, культурних Москалїв!...

Пане Пйотровскі, поженїть близше Ваше відкрите, бо безсторонному чоловікови виглядає воно: або на безсоромну брехню або на глупоту!

Так не лише Українцї, але й Поляки в Америцї дістають **листи від родин** з краю, в котрих є плач і нарікане на страшні московські знущанї і рабунки.

А російські ґазети з Петрограду (прим. „Рѣчь") і з Москви (прим. „Русское Слово") доносять, що **російський уряд веде нарні доходженя проти дуже богатого російських офіцирів за рабунки в Галичинї, які урядово стверджено.**

Чи вірити Вам, чи російському урядови?

Чи Ви вважаєте брехню публичну за компромітацію, чи нї? І чи під сим зглядом знає Вас вже ґазета „Шікаґо-Ґеральд"?

ОТТО КРУЗІУС.

ПІСНЯ ОПОЛЧЕНЦІВ.

Ряд за рядом, при мужу муж,
Настрій пісень настроєм душ.
І такт один у всїх серцях,
І всїм один посаде ся шлях —
Всїм нам без розбору.

Який кабат, такий і стан,
Між слугами згубив ся пан,
Однакові платня і хлїб,
Однакові і лїжко і гріб —
Всїм нам без розбору.

Вже колос наш для жнив підріс,
Ось-ось в руках нам блисне кріс,
Ополченцї! ура! вперед!
Однаковий тепер нам лет —
Всїм нам без розбору.

Іде косар: дзень-дзень в сам час!
Чи передом, чи позад нас?
Не оглядайсь! Тут божа власть.
Приймати-мем, що Бог подасть —
Всїм нам без розбору.

Ряд за рядом, при мужу муж,
Настрій пісень настроєм душ.
Аби лиш раз пійти в танець,
Ми виведем йому конець —
Разом без розбору.

Переклав В. Щурат.

ЯК УМЕР ГУЦУЛ, У. С. СТРІЛЕЦЬ.

—o—

Село **Красноїля** (косівського повіта) на **Гуцульщинї**, вислало до У. С. Стрільців двайцять хлопців. Вислало що найкрасших, до того і їх провідника.

Михайло Маротчак був один з найкрасших синів села. Скінчив народну школу і цїле житє працював для добра українського народу, а зокрема для свого села. Як мав десять лїт, то на зазив кацапа-попа та свого батька вступив до читальнї-товариства Качковського. Як тільки завязали в селї читальню „Просьвіти", відразу покинув кацапську гнїздо і записав ся в члени читальнї „Просьвіти", а потім і „Січи". Тодї мав чотирнайцять лїт. Саме завязав ся в Красноїлї „Гуцульский театр" під проводом д. Гната Хоткевича. Маротчак яко молодий, працьовитий хлопчина, на перший зазив вступив до нього та брав найвизначнїйші ролї (наприклад у „Верховинцях" ролю Прокопа). З театром Маротчак обїхав усю східну й західну Галичину, все читав пильно, що попало під руки, а зокрема патріотичні книжки й ґазети „радикальної партії" до котрої належав.

Коли почали збирати У. С. Стрільців, коли розіслали по краю заклики, то Маротчак перший причинив ся до завзаня „Стрілецького Комітету" в селї. Незважаючи на те, що був слабий, бо й цїле лїто перележав на тиф, відбував пильно вправи та старав ся як найбільше з однати хлопців до У. С. Стрільців. **І за його поклином з маленького гуцульського села Красноїлї зібрало ся двайцять Стрільців в осени 1914. року.**

Належав до сотнї Івана Косака з нею виїхав 30. вересня в поле. Коли в селї Верхяжи під Бескидом куренний отаман Гриць Коссак дав приказ зголошуватись десятками на стрілецькі стражі, Маротчак був перший. Коли на тій Станеци стрінули ся Стрільцї з козаками і треба було подати ся назад, то Маротчак був останний. Раз прийшов чотар Носковський і зголосив, що трьох двох людий, котрі перебрані пійшли на звіди. Маротчак і тепер зголосив ся, перебрав ся і пійшов. Ідучи, сказав: „Я знаю, що більше не верну ся з сих звідів, але мушу йти, бо я на те Стрілець, щоби сповняти як найтруднїйші

задачі". Москалі робили тоді відворот, а Маротчака вислали до Дрогобича. Як вернув ся з добрими й корисними вістями, вислали його другий раз. Сей раз не пощастило ся йому. **Москалі пізнали на нім військову сорочку, замкнули до арешту, а на другий день засудили на смерть через повішенє.** Не помогли жадні викрути й вимівки. І так Маротчак чекав три дни на свою страшну, неминучу смерть. Аж четвертого дня рано настала страшна стрілянина під Дрогобичем. Маротчакови стало лекше. Незабаром утекли Москалі, а наші Стрільці увійшли до міста. Маротчак подивив ся через дірку в стіні і пізнав свою сотню. Почав з радости кричати та кликати помочи. **Прийшов сам сотник, розбив двері й визволив його.** Бідний плакав і сьміяв ся з радости, скакав і танцював. Узяв кріс і пішов разом з товаришами.

Декілька днів пізнійше всі йдуть у гори. Йдуть ще в лавах, йдуть камінистим провалом, потоком, йдуть уперед і за селом Камінкою обсаджують гору Ключ. У великім лісї грубі дерева ґранати виривають з корінєм, пращелї хломлють їх вершки. Та Стрільці йдуть уперед. Кулї свищуть, як град, машинові кріс грає без перестанку. Вже декількох Стрільців упало, кілька ранених. — Гурра! Гурра! — зробив ся крик як у пеклі. Маротчак іде та стріляє без перестанку. Нараз біжить до нього Москаль з наіженим баґнетом і Маротчак стріляє та забиває ворога на місци. Йде все дальше вперед і за хвилю зза дерев вискакує Москаль і кидаєть ся на Маротчака. Стрінули ся, як дикі льви. Москаль хоче пробити Маротчака в груди, той відбиває баґнет, **одначе Москаль пробиває вкінци його груди.** В тій хвилї Маротчак пробиває ногу ворогови і лишає в ній свій баґнет. **Падуть оба на землю.** Як прийшли до них Стрільці, були вже оба неживі.

Так згинув провідник та орґанізатор красноільських Стрільців, перший, коли ще всї инші були між живими. І не тільки Красноїля, але й увесь косівський повіт стратив одного споміж своїх щирих робітників на народнім культурнім полї.

У. С. С. Іван Гелетюк.

(В. С. В. У.)

НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

22 Говленд, Мінн. Петро Мориак жертвував $1.00
23 Клерідж, Па. Дмитро Панькін і Франціщок Бурко по $1.00. — Разом $2.00
24 Надвинка від Передсїдимого Комітету $71.22

Разом $74.22
Попередно оголошено $270.74
ЗАГАЛЬНА СУМА $344.96

Семен Ядловський,
касієр „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПРОТЕСТ.

Представителї Братств і Товариств, належачих до Провідїня, Згоди Братств Українського Н. Союза, Р. Н. Союза, Народної Помочи і Соєдиненя, як рівнож представителї парохий, зібрані на мітинґу дня 19. грудня 1915 р. в Олифант, Па., взявши на увагу нападн часописи „Америка", котра є орґаном епископа, і самого епископа С. С. Ортинського на Перший Український Сойм в Ню Йорку, на послів і на вибраний Комітет, ухвалюють слїдуючий

ПРОТЕСТ:

„Америка" і епископ С. С. Ортинський ведуть шкідливу боротьбу з Комітетом вибраним на Першім Українськім Соймі і завзяли ся знищити нашу орґанїзацію, чи там до такої не допустити. В боротьбі уживають средств, якими не повинні послугувати ся. Називають вони послів на Сойм „ляпманами від бар", „ляними фірмами броварень" і „руськими Іванами".

Зібрані узнають роботу „Америки" і Епископа за шкідливу для народної справи, бо вона викликує ненависть і неповагу між українським народом, причиняєть ся до деморалїзації народу і кажали не лицює для Епископа.

Нарід чуєть ображений висказами „Америки" і Епископа, тим більше, що той Епископ має бути Українцем.

Зібрані твердять, що на Сойм висилали не „ляних гетьманів від бар" і „броварняних фірманів", але людий чесних, тверезих і статочних, з котрих деякі були на Рускім Соймі в Філядельфії.

Зібрані признають, що Український Сойм був конечний і корисний для української справи, як рівнож є конечним і потрібним політичне товариство.

Зібрані уважають кождого, хто виступає проти Сойму і вибраного на нїм Комітету, за народного шкідника. Зібрані жадають:

1. Щоби „Америка" і Епископ Ортинський запестали нападів на Сойм, Комітет і на послів.

2. Щоби „Америка" і Епископ відкликали образливі слова, кинені на Сойм, на послів і на всьой український нарід.

3. Коли „Америка" і Епископ не запестануть своєї шкідливої і нехарактерної роботи, нарід український змушений буде стати до боротьби з ними.

Ухвалюємо просити о поміщенє сего протесту в „Свободі", „Новім Житю", „Народній Волї", „Райдамаках", „Народнім Слові" і післати до „Америки".

Президія зборів:
Андрей Гавриляк, предсїдатель,
Демко Хомин, секретар,
Іван Савчак, касієр.

ФОНД ЗАСЛАНИХ НА СИБІР.

3. Рочестер, Н. Й. Збірка з віча в справі проф. Грушевського	$44.12

Увага: В справозданю читаїм в церкві було оголошено чистий дохід з віча $49.30, з сего „Січ" відібрала $5.00 яко свій уділ вложений перед вічем, кошти решти 18 цнт. Чистих гроший остало $44.12. — Д. Захарків, касієр.

Разом $44.12
Попередно оголошено $3.50
ЗАГАЛЬНА СУМА $47.62

Семен Ядловський,
касієр „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВИНКИ.

АМЕРИКАНСЬКИЙ РЕДАКТОР В ОБОРОНІ УКРАЇНЦІВ.

Як ми писали, редактор нойорського тижневника „Ди Ню Реподлик" А. С. Джонсон помістив в тій часописи свою гарну і цікаву статю про українську справу п. з. „Ірляндія Росії" (яку ми подамо в четвер у „Свободі").

Ся статя не подобала ся якомусь москвофілови з Шікаґо, Ілл., — А. С. Кавнови (се імовірно або Полик жидівського роду, або Москаль німецького роду, або щось подібне!). І він написав довгий лист до редакції сеї ґазети, в якім силуєть ся вмовити всї читачів, що нема ані України, ані українського народу, ані української мови.

Редакція сеї часописи, щоби показати свою безсторонність, помістила сей лист, але до нього додав редактор А. С. Джонсон свою відповідь, якою збив усі твердженя шікаґовського москвофіла, і то так знаменито йому відповів, що виказав велике розуміне української справи і української боротьби з Московщиною, за що йому належить ся щира ґратуляція.

Щоби показати нашу прихильність для сеї ґазети, **Українці у Злучених Державах і в Канаді, котрі знають анґлійську мову, повинні стати її передплатниками.** Сю часопись, впрочім, варта кождому передплачувати, бо то найповажнїйший політичний тижневник в Америці і дуже розповсюднений, а пишуть там найлїпші автори з Америки і з Европи.

Передплата річно виносить у Злучених Державах $4.00, а в Канаді $4.50.

Адреса така:

The New Republic,
421 W. 21st., New York City.

Просимо тих Добродїїв, що замовляли-муть сю часопись, щоби рівночасно написали до її редактора короткий лист, в якім нехай висловлять признанє для часописи „Ню Реподлик", що в імя справедливости і демократизму стає в обороні поневоленого українського народа.

НАПАД МІЛІЦІЇ НА СТРАЙКАРІВ.

В Юнґставн, Огайо, в суботу, дня 9-ого с. м. повторила ся одна з американських сумних історій: напад стейтового війска (міліції) на безборонних робітників.

Робітники тамошної „Стіл (спеллїйте: steel, не steal) енд Тюбс Компани" домагали ся більшої платнї, а не осягнувши своїх домагань, зачали страйк. Сталеві міліонери замісць задоволити слушні домагання робітників, вислали проти них стейтове війско, яке вигнало робітників за місто — в гори. В обороні робітників стало більше людий і велика товпа зачала демонструвати, бо навіть палити доми, наробивши шкоди більше ніж на 1 мілїон долярів. Тоді війско приступило до дальшого „урядованя", вже на баґнети і кулї. Розуміє ся, що потерпіли безборонні робітники, бо є 1 убитий (деякі вісти подають, що трох) і понад 100 ранених.

Розуміє ся, що властителї фабрики представлять справу так, що робітники винні, бо вони все так справу представляють, а правительство за ними тягне і їм все минеть ся безкарно. А бідні робітники, котрих може в найпоганїйший спосіб спровоковано, потерплять і понесуть тяжкі жертви.

Так то Злучені Держави тріпають ще російськими звичаями і ще далеко до того, аби їх цілком викорінити, бо треба боротьбу вести і з мілїонерами і з властями, що йдуть за їх приказами.

ВІСТИ З РОСІЙСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Як ми свого часу донесли, в Києві заснували Українці **„Товариство несеня помочи населеню України, котре потерпіло від війни"**, що запомагає цілу Україну (ґубернії бесарабську, волинську, катеринославську, київську, подільську, таврійську без Ялти й Севастополя, херсонську без Миколаїва, чернигівську, холмську) та розтягнуло свою опіку й над Галичанами та Буковинцями. Головою товариства є В. Ігнатович, заст. голови Д. Дорошенко і В. Леонтович, касієром А. Сподарець, секретарем А. Волошинович, членом виділу С. Подгорський. Товариство заложило окремий **„дім для Галичан"**, що в 30 кімнатах може помістити 180—200 осіб. Його удержанє виносить місячно 2000 рублїв. Комітет дає далї харч закладникам, розділює біле і дає запомоги, вкінци удержує окреме бюро (Велика Підвальна, ч. 36, кв. 12) та дежурить на дворцях, аби давати втікачам пораду та харч. — В Одесї розпочав виходити український тижневник „Основа"; є се мабуть перша українська ґазета, яку підчас війни позволили видавати російські власти. — Катеринославська „Просьвіта" відкрила окремий **комітет для помочи людности Галичини** й зачала в марті дїяльність, коли прибуло значне число втікачів із Галичини і Буковини.

ЗА 100 РУБЛЇВ 150 МАРОК.

В варшавській ґубернії установлено для почтово-пересилкового обороту вартість рубля так, що 100 рублїв приймають ся в вартости 150 марок.

ДОБРА ФІРМА.

Банкир питає банкира:

— Кому волїв би ти позичити — цареви чи Миколаєви Миколаєвичеви?

— Певно, що цареви. В нього є великі посїлости на Сибіри. Добра гіпотека.

— А я Миколаєви Миколаєвичеви.

— А то чому?

— Бо то, бачиш, добра фірма, випробована...

— Як се?

— Ну, бачиш, взяв Львів — віддав, взяв Перемишль — віддав, взяв Новий Санч — віддав. Все віддав і додав ще й то, чого не брав. Такому тільки позичати!

„ВІДДАНЕ СТАДО".

Так виглядали би „віддані епископа Ортинського" (слова д. Думича з Канади — гляди в „Записках"!), як би не мали свого розуму, але сліпо слухали громів філядельфійських".

*) Католіки кажуть, що Господь Бог дав чоловікови розум і волю. А коли би чоловік мав бути відданий епископа і сліпо його слухати, то йому мінимо того розуму і тої волї і тоді о. Думич мусїв би також і катеїзм змінити після думок філядельфійського пастиря.

САН ФРАНЦІСКО, КАЛ.

Українське Товариство уряджує представленє

„КУМ МІРОШНИК АБО САТАНА У БОЧЦІ"

ДНЯ 22-го СІЧНЯ 1916 Р.

в Socol Hall, 739 Page St.

Початок о годині 8-ій вечер.

Вступ 25 цнт.

Весь дохід на потерпівших від війни родинам в старім краю.

4

Комітет.

РОДИМЦІ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ І НА ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, подає до відома, що на річнім мітінґу дня 29. грудня м. р. вибрано отсей новий уряд: В. Ільь, предс.; Б. Підлубчишин, заст. предс.; А. Рубінович, кас.; Й. Жарський, заст. кас.; М. Матвіас, В. Турчинський і І. Лисак, контрольори; А. Осташевський, Ю. Дудок і С. Нагачевський, доглядачі хорих; П. Пасїшник і Й. Сай, хорунжі; С. Кот, капітан; Л. Кулич і М. Пахолок, бібліотекарі; С. Гук і С. Сайчук, дверники: С. Лемчук і С. Гуцевич, заст. дверників. Мітінґи відбувають ся 15-го кождого місяця в гали під числом 1012 Ньюарк Ave. о год. 7.30 вечер. — В. Ґіль, предс.; М. Баран, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Українське Товариство „Зоря", від. 293, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся в гали мітінґовій у п. Гр. Литвина, 83 Норт 7 Стр., Бруклин, Н. Й., дня 15 січня 1916 точно о годині 8-ій вечером. Кождий член має явитись, бо будуть до порішеня важні справи. Но вичерпано порядку дневного буде вибір нового уряду. — А. Куліваш, предс.; В. Яськевич, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йоасафата, від. 217, повідомляє всїх своїх членів, що на річнім мітінґу дня 19. грудня м. р. вибрано слїдуючий новий уряд: В. Пакуда, предс.; В. Скробач, заст. предс.; В. Лупишин, секр.; М. Куїв, заст. секр.; І. Боянівський, кас.; І. Теребушко, заст. кас.; І. Пастушин, Т. Шеремета і А. Романський, контрольори; Й. Пілющак, Н. Волик і А. Міян, доглядачі хорих; С. Шкаїй, дверник; Іван Шведь (син В.), хорунжий; Н. Гарасимчук, Н. Квасниця і М. Бурка, мирові судії; Н. Пасїшк і Т. Муха, трестіси. Братські мітінґи відбувають ся кождої третої неділї по першім у гали парохіяльній при ул. Гудсон ч. 303. — Н. Мурашко, секр.

ЛАНКАСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія, від. 87, вибрало на річнім мітінґу 12. грудня 1915 слїдуючий новий уряд: А. Костецький, предс.; М. Макар, заст. предс.; Т. Кінь, секр.; М. Чехович, заст. секр.; Л. Курило, кас.; М. Бочновик, заст. кас.; А. Стець, В. Москаль і І. Нестор, контрольори; В. Ямельський, дверник; М. Бочновик, доглядач хорих; В. Ямельський, капітан; В. Удич, полїсман; Д. Сухина і П. Нестор, хорунжі; І. Боцко і А. Зачіло, післанці. — Мик. Чехрович, заст. секр.

ОЛЇН, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 363, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що на річнім мітінґу 11. грудня м. р. вибрано отсей новий уряд: І. Підскальний, предс.; С. Лупишин, заст. предс.; П. Вовк, кас.; Д. Мітанець, заст. кас.; І. Базів, секр.; С. Васьків, заст. секр.; Н. Кубарик і Г. Ткачик, контрольори; Ф. Іванців, капітан; А. Лялюк і І. Скробач, доглядачі хорих; Т. Дерепяк, дверник. — І. Базів, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Петра і Павла, від. 81, вибрало на мітінґу дня 26. грудня м. р. отсей новий уряд: П. Міськів, предс.; О. Ліщинський, заст. предс.; І. Підінський, кас.; І. Горнятко, заст. кас.; А. Шандровський, секр.; Д. Лебрецць, заст. секр.; Н. Дурлеа, П. Семенків і Г. Бугай, контрольори; Б. Сьвірщко, маршалок; П. Войтович, хорунжий; Ф. Дипуня і О. Скупка, опікуни хорих; А. Корчинський, дверник. Хто з наших Українців не належить до нашого Братства і до У. Н. Союза, нехай вступає ще в тім місяци кождого дня до 31. січня. Вступне до Уп. Н. Союза виносить лише $1.00. — А. Шандровський, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Тов. ім. Антона Бончевського, від. 10, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що на річнім мітінґу ухвалено, що кождий член згаданого відділу У. Н. Союза має в місяцю січни заплатити на мітінґу свою належитість один місяць наперед. Хто сего не виконить, зістане суспендований. Ухвалено також, що раз на рік кождий член має заплатити 25 цнт. на видатки. Мітінґи відбувають ся кождої третої неділї по першім. — Н. Немцьо, предс.; М. Феленчак, кас. Н. Горбаль, секр.

СТАМФОРД, КОНН. Бр. св. Михаїла, від. 350, подає до відома, що на річнім засїданю дня 19. грудня м. р. вибрано слїдуючий новий уряд: М. Теребуш, предс.; І. Гирчик, заст. предс.; В. Брезн, кас.; М. Балдрик, заст. кас.; В. Тирчик, секр.; М. Слонивський, заст. секр.; В. Блащук, кас. Клюбу; Е. Житкевич, С. Топольницький і І. Заплатинський, контрольори; І. Кошайчук і І. Бунявський, опікуни хорих; Н. Манжа і В. Башмура, дверники; М. Теребуш, Н. Турчик, С. Корнічак, В. Блащук і М. Слонивський, заряд Клюбу; М. Кресань і І. Когут, бібліотекарі. Братські мітінґи відбувають ся першої неділї по пятнайцятім в льокали Клюбу. — В. Гирчик, секр.

ВІЛКЬСБЕРІ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, вибрало на річнім мітінґу слїдуючий уряд: Ст. Кутний, предс.; Н. Білобран, заст. предс.; Гр. Герман, секр.; В. Зомчак, заст. секр.; М. Дебуш, кас.; І. Шпур, заст. кас.; Ц. Бонк, доглядач хорих; Ф. Гудсон; Н. Рудько, записник; М. Захарків, П. Синюта і Й. Филипівський, контрольори; П. Герман, опікун; Н. Жуковський, капітан; П. Попадюк, дверник. Хорі члени, котрі мешкають в Вілкесбаре, мають мельдувати ся в секретаря. Мітінґи від тепер будуть відбувати ся о 3-ій годині по полудни в першу неділю по 15-ім. — Гр. Герман, секр., 47 Johnson St., Wilkes Barre, Pa.

МАНЧЕРСЬЛ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 78, подає до відома своїм членам, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю дня 16. січня с. р. о 1-шій годині пополудни (зараз по Службі Божій). На порядку дневнім є важні справи до полагодженя, а також вибір нового уряду. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо инакше зістануть суспендовані. Котрий член на сей мітінґ не прийде, заплатить 50 цнт. карн. — В. Гонтарчик, предс.

ДЕРРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 113, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся 16. січня с. р. Буде вибір нового уряду і инші важні справи. Довгуючі члени мають вирівнати всї свої залеглости. Всї ті члени і урядники, котрі їдуть на мітінґ, мають за зелїзничий білєт платити меньше ніж одного долара, мусять на тім мітінґу взяти ся під карою $1.00. — А. Королевич, предс.; А. Курчак, секр.

МІКІЗ РАКС, ПА. Бр. св. Володимира, від. 91, вибрало на річнім мітінґу отсей новий уряд: П. Пришляк, предс.; І. Голай, заст. предс.; А. Гальчак, кас.; В. Гудавський, заст. кас.; С. Олїйник, секр.; Р. Новосад, заст. секр.; Н. Гудавський і Н. Думич, опікуни хорих; І. Шайда, хорунжий.

ФІНІКСВІЛ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 321, подає до відома, що на річнім мітінґу 12. грудня м. р. вибрано отсей новий уряд: Н. Лісовський, предс.; І. Гозишин, секр.; Д. Малик, кас.; І. Федак, заст. предс.; І. Яворський, заст. секр.; Ю. Ничпор, заст. кас.; Н. Фляга і Д. Новосільський, контрольори; Н. Баранський і Ігн. Т. Біленський, доглядачі хорих; Л. Сілецький, полїсмен; А. Судорик і А. Бокало, хорунжі. — Ів. Гозишин, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сошествія св. Духа, від. 237, вибрало на мітінґу дня 26. грудня м. р. отсей новий уряд: І. Равлюк, предс.; П. Пазюк, заст. предс.; В. Лехуш, кас.; Г. Мисак, заст. кас.; Д. Яворський, секр.; Т. Левчишин, заст. секр.; П. Камінський і Л. Благітка, контрольори; І. Кушак, М. Шурпанїло і А. Кобилянський, доглядачі хорих; В. Городецький, дверник; І. Костира, заст. дверника; І. Вовк, хорунжий; Т. Годунька, заст. хорунжого; М. Куріца, капітан; А. Степїй, заст. капітана. Зі всїми братськими потребами прошу звертати ся на адресу секретаря: Д. Яворський, 208 Hayes St.

ЮНҐСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, подає до відома, що на річнім мітінґу дня 25. грудня м. р. вибрано отсей новий уряд: М. Павлишин, предс.; І. Федан, заст. предс.; І. Сухий, секр.; І. Баган, заст. секр.; І. Війтак, кас.; А. Кучманич, заст. кас.; Д. Ткачик і І. Баган, контрольори; І. Яворський, капітан; Д. Кулин і В. Кріль, доглядачі хорих; А. Кучманич, хорунжий; П. Токарський, дверник. Подаємо до відома всїм Українцям в Юнґстави, О., що будемо приймати нових членів в січню і лютім до Братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — Д. Ткачик, предс.; І. Сухий, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. О. Николая, від. 175, подає до відома, що на річнім мітінґу зістали вибрані на уряд слїдуючі особи: П. Пошивак, предс.; М. Телевик, кас.; Дм. Макара, секр.; М. Пристин, заст. предс.; О. Козак, заст. кас.; С. Олїйник, заст. секр.; П. Ганяк і Т. Данилишин, доглядачі хорих; М. Кривий і С. Гірчак, контрольори; Гр. Пакань, дверник. — П. Пошивак, предс.; М. Телевик, кас.; Дм. Макара, секр.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 56, подає до відома, що на річнім мітінґу дня 12. грудня м. р. вибрано отсей новий уряд: О. Завада, предс.; Ю. Сєвний, кас.; В. Когут, секр.; Я. Вітенко, заст. предс.; М. Галевич, заст. секр.; Н. Вітенко і І. Цепіський, контрольори; Н. Кітлер, маршалок; П. Наконечний, заст. марш.; Е. Кульчанов і Ф. Вашкевич, хорунжі; М. Кошура і О. Цепіський, доглядачі хорих. Мітінґи будуть відбувати ся кождої другої неділї по першім. — В. Когут, секр.

ПОДЯКА.

Складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за виплачене мені посмертного по моїй сестрі Ксенї Гибі в квоті $180. Желаю Українському Народному Союзови, щоби він зростав понад всї другі орґанїзації. Дорогі Братя і Сестри! Вступайте до У. Н. Союза, бо він є першою і найлїпшою орґанїзацією для нас в Америці.

— Григорій Гиба,
член 168. відділу в Перт Амбой, Н. Дж.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень меншійби не приймаємо.)

Пошукую свого брата **АНДРІЯ ПАСЇЧНОГО** і шваґрін **ПАВЛА ПЕТРИНОВА і МИХАЙЛА ВАЛЇХНОВСЬКОГО**, з села Долишів, пов. Балуй. Перебували перед трома роками в Каґарах. Хто би о них знав або вони самі, прошу зголосити ся на адресу: 3—5

JOHN PASICZNY,
Box 244, Estevan, Sask., Can.

Пошукую своїх дїтий **МИХАЙЛА, ІВАНА і МАРІЮ ПИХНІЯ** з Гуєятина, Галичина. Сини перебували в Ню Йорку, Н. Й., а дївка в Шікаґо, Ілл. Вона є замужна; муж називає ся Колїс. Хто би о них знав або вони самі, нехай зголосять ся на адресу: 5—7

DMYTRO i MALANKA PYCHNIJ,
15 Poplar St., Ottawa, Ont., Can.

Гринько Чорний пошукує свого брата **ВАСИЛЯ ЧОРНОГО**. Він походить з села Чулїя, повіт Гуєятин. Перед двома роками перебував в Ферн, Білям. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголоситись ласкаво на адресу: 5—8

S. FEDORYSHYN,
Box 50, Niagara Falls, Ont., Can.

Пошукую свого стриєчного брата АНТОНА ГРЕЧИНА, з села Дарахова, пов. Теребовля, Гал. Перебував перед останнім час в Гудсон, Н. Й. Хто би о нім знав або він сам, зволить зголоситись на адресу:
5-6
MICHAEL GRECZYN,
863 Grand St., Jersey City. N. J.

Пошукую ДОБРОГО СТОЛЯРА ДО ЦЕРКОВНИХ РОБІТ. Голоситись прошу сейчас на адресу:
5-7
JOHN LUHOWIAK,
921 Warrington Ave., S. S. Pittsburgh, Pa.

Пошукую свою доньку МАРИНЮ ТОДОРЧУК (Іванна), з села Хартонівці, почта Торське. Вже третій рік з Америці. Має перебувати в Пенсильванії. Хто би о ній знав, або вона сама, нехай зголосить ся до своєї мами на адресу:
5-6
KATARYNA TODORCZUK,
P. O. Fenwood, Sask., Can.

Пошукую ІВАНА БОРИСА, СТЕФАНА БОРИСА і МАТІЯ СТЕФАНІВ в дуже важній справі. Вони походять з села Нинів Долішний, повіт Долина, Гал. Прошу зголоситись до:
5-7
THEODORE MACKIW,
P. O. Melville, Sask., Can.

Пошукую свого брата ІЛІЮ МОЙСЮКА, з села Лужан, повіт Кіцмань, Буковина. Рік тому назад перебував в Ст. Пол, Злучені Держави. Хто би знав про него або він сам, нехай зголосить ся на слідуючу адресу:
5
JOHN MOJSIUK,
621 McPheson St., Fort William, Ont., Can.

ДЯКОЧУТЕЛЬ з чистим теноровим голосом, уміючий провадити добре церковний спів, грати на бігармоні як також провадити школу дітий, молодий, безженний і тверезий, глядає посади. Ласкаві зголошення просить ся слати на адресу: Я Гайтук, 122 Second St., McKeesport, Pa. 4—6

ЗАТРУДНЯЄМО СТАЛО ПИЛЬНИХ ЛЮДИЙ в кождій околици. Англійського язика не вимагаємо. Спорішним платимо $25 тижнево. Пишіть сейчас до: Mr. May, 305 Broadway, Room 210, New York, N. Y. 151-8

ПОТРІБНО 100 ЛЮДИЙ до науки „пейпер генгінг". По скінченю науки даємо місця зі заробком від $5.00 до $12.00 денно. Інформації уділяємо безплатно. Зголошувати ся від год. 5—6 пополудни або листовно на адресу:
5-16
DECORATING CO.,
136 E. 57th St., New York, N. Y.

ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ РОДИНАМ ДО СТАРОГО КРАЮ

через

„Американсько-Українське Бюро"

УРЯДОВО ЗАТВЕРДЖЕНЕ І ПІД КОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ НЮ ЙОРК.

Повставше з „Народної Канцелярії" тов-а „Укр. Нар. Ради" в Америці.

ЦІНА: за 100 корон 14 долярів.

КОРИСТАЙТЕ З НИЗКОЇ ЦІНИ І ВИКОРИСТАЙТЕ НАГОДУ, КОЛИ ВАШИМ РОДИНАМ ГРОШІ ЯК НАЙБІЛЬШЕ ПОТРІБНІ.

ГРОШІ ПОСИЛАЙТЕ МОНИ-ОРДЕРАМИ АБО В РЕДЖІСТРОВАНИХ ЛИСТАХ НА АДРЕСУ:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО.

До Американсько-Українського Бюра надійшли зі старого краю листи для слідуючих осіб:

481. Чигура Настуня, від сестри Ядохи—Небилів, Пер.
482. Гумеюк Яцко, від жінки з Угринова.
483. Делюк Ілін, від жінки Марії—Карлів, Снятин.
484. Хомин Николай, від жінки з Конюхова, Стрий.
485. Блаженний Іван від батька Петра з Залуча.
486. Скрипник Онуф. від жінки Марії—Хотимір.
487. Харенко Олекса від батька Івана—Рошнів, Стрис.
488. Стефюк Грицко і Михайло від батька Семена—Рожнів.
489. Буртник Василь, від Катерини Корнута—Хотимір.
490. Романів Іван, від родичів з Присулпа, Перегінсько.
491. Скурган Іван, від жени Калини—Залучє, Снятин.
492. Печеюк Іван від мами Василини—Красностауц.
493. Дійчук Петро, від жени Параски—Соколівка, Косів.
494. Калапюк Іван і Юрій чук Никита від родини з Залуча, Снятин.
495. Шупеня Дмитро, від родини з Юшинець, Буковина.
496. Грицюк Стефан, від жінки Настуні—Залучє.
497. Шимонович Кароль, від дочьки Марцелі—Угорів.
498. Федчук Петро, від жени Марії—Залучє, Снятин.
499. Гарвай Андрій, від жени Марини—Шоломиниці.
500. Радлінський Войцех, від жени Анни—Тудорковичі.
501. Кубинець Федор, від жени Марії—Мизунь старий.
502. Голембльовський Ян, від жени Броніслава—Хотимір.
503. Андрейчук Василь, від жени Варвари—Дениче.
504. Зварун Стефан, від брата Михайла, з війни.
505. Сусол Василь, від жени Домінїки—Кучурмарк.
506. Корж Гнат, від жени Елени—Кілчків, Заболотів.
507. Скиб Дмитро, від доньки Парані—Глинсько.
508. Рокитський Федір, від жени Марії—Носів, Завалів.
509. Бялянський Дмитро, від жени Софії—Потачисла.
510. Кляк Федор, від Петра Андрука—Кобаки, Косів.
511. Раковецький Ник., від жени Марії—Струтин нижн.
512. Іванин Марія, від родичів з Гнатковец, Перем.
513. Юрчишин Федор, від жени Руслі—Конюхів.
514. Кузюк Петро від жени Параски—Соколівка, Кос.
515. Лещишин Михайло, від дітий—Гірне, Конюхів.
516. Осадчук Петро Івана, від жени Олени з Костининів-Іванниці, Заболотів.
517. Татарчук Федір, від жени Анни—Волчинці, Снят.
518. Кулиній Леон, від жени з Перегінська.
519. Палій Іван від Антона Шимкова, з війни.
520. Ключевський Адам, від жени Марії—Олеша, Товм.
521. Амброзяк Андрій, від жени Одокії—Підгайчики.
522. Пока Іван, від жени Христини—Хотимір.
523. Ковтаюк Никола, від сестри Евдокії—Коломия.
524. Моцюба Петро, від мами Анни—Тудорковичі.
525. Горбай Анд., від жени Агафії—Городище, Варяж.
526. Ковальський Никола, від Катерини Войтюк, Городище, Варяж.
527. Данилюк Стефан, від батька Івана—Кобаки, Косів.
528. Ковалевич Никола, від жени Насті—Перегінсько.
529. Тарнетюк Іван Ілії, від жени Елени—Хотимір.
530. Сематюк Ілія, від Марії Семотюк—Карлів, Снятин.
531. Радомський Порфирій, від дочки Варвари—Малятинець, Буковина.
532. Ацюк Леонтій, від жени Марії—Малятинець, Буковина (2 листи).
533. Матуяна Дмитро, від Гриня Хорного, з війни.
534. Калинчук Никола, від жени Катерини—Черепелиця.
535. Костевич Мих., від шваґра Василя Хомика з війни.
536. Горобець Ник., від жени Домиліки—Михальче, Бук.
537. Гринюк Никола, від Елени Антонюк—Шишківці.
538. Кавцюк Мих., від Стефана Якимишина, з війни.
539. Мазурненич Леон. від жени Катерини—Мужилів.
540. Макарець Пазя, від жени Агафії—Озешинці.
541. Ешчук Андр., від Марії Сачук—Вербівці, Город.
542. Салка Дмитро, від брата Гавриила, з війска.
543. Дутка Павло і Дерій Олекса, від Кости Дутки з війн.
544. Калинюк Юрко Гриця, від жени Марії—Карлів.
545. Стефурачин Мих., від жени Ілени—Бабин, Косів.
546. Івашко Юрко, від Романа Паунука—Сурохів, Ярос.
547. Драбик Іван, від жени Анни—Колянки, Городенка.
548. Багнюк Федор, від жени—Тудорковичі, Сокаль.
549. Костюник, Мих., від жени Марії—Карлів, Снятин.
550. Візник Петро, від шваґра Василя Пілатина, з війни.
551. Матейчук Теодор, від Регіни Боняновської, з Відня.

Отсим повідомляємо всіх інтересованих, що листи до старого краю відсилаємо кождого тижня, покористуючи ся найдогіднійшими кораблями. Окремих посьвідок на висилані листи ми не пересилаємо. Пересилка звичайних листів коштує 25 цент., реджістрованих 40 цент.

Просить ся інтересованих, котрі хотять відобрати листи, подати свою точку адресу і доручити на покрите коштів пересилки 25 цент. а у Канади 40 цент.

Також просимо подати число, яке є подане при Вашім листі в полискошім оголошенню „Свободи".

Всі чеки, мони ордери і листи адресувати і посилати на адресу:
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 East 6th St., New York, N. Y.
Telephone: 8968 Orchard.

ФАРМА ДЕШЕВО НА ПРОДАЖ.

Вдова продасть фарму дуже дешево. Хата з чотирма румами, стайня на два коні і корову, віз, бричка, кінь, кури, дві безроги, два курники, тартак, лошки, машина до різаня дров і инші господарські прилади і 20 акрів поля. Купуючі зволять ласкаво зголоситись на адресу:
5-6
NICHOLAS RILLEY,
226 N. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Даром!

ВЕЛИКИЙ ВОЄННИЙ ЗОШИТ, який містить 58 образків знятих з поля битви. На сих образках побачите ви то війна виглядає! Сей зошит даємо даром до книжки з ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ. Се є дуже інтересна книжка від сих пор. Коштує лише 40 цент. Гроші можна прислати стемпсами. Наклад невеликий, тож спішіть і пишіть еще нині до:
—54
RUSKA KNYHARNIA,
38 St. Marks Pl., New York, N. Y.

ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА

можна набути за 20 цент. в книгарни „Свободи". — Величина портрету: 13x16 цаліів. — Сей портрет повинен находити ся в кождій українській хаті.

Замовленя шліть до:
„SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

НОВИНКА!

Великий воєнний образ, який означає битви в Карпатах. На сім образі побачите як наші війська відносять побіду над Москалями. Коштує лише 25 цент. Можна прислати стемпсами. Пишіть еще нині.
Sklad Map, 38 St. Marks Pl., New York, N. Y. 140-

Фарми!

РІДКА НАГОДА! Уділяємо даром поради, в справі купна фарм. Жадайте сейчас ритку з департаменту рільничого в Вашінґтоні про ціни фарм. Кравуїте 10-ть акрів фарми огородної на доглядні сплати. Кольонія з поблизу великого портового міста, заміщала машини людьми. Клімат дуже здоровий. Чотири рази до року збирає ярин. Дощі є кінця до 63°С. Пишіть сейчас до:
JOSYF JANUSZ I HRYHORIJ KURDYDYK,
151-8 BOWERS HILL, VA.

КОЖДИЙ сьвідомий Українець воєнним мати в своїй хаті портрети великих українських мітців: Т. Шевченка, Ів. Франка, М. Грушевського, М. Лисенка і Б. Хмельницького. Величина 16x20 цаліів, ціна 50 центів за один. Книжки до читання, молитвенники, кобзарі і всякого роди календарі. Катальоґ даром. Пишіть на адресу:
78—
RUSKA KNYHARNIA,
Im. T. Shewchenka
168 E. 4th St., New York, N. Y.

НОЗІР УКРАТИЦІ. Виробленого ГЕРДАНИ в порядку дивів до годинників з гербом України, ціна одного гердана з білими коралиями $1.50, з меньшими коралиями $2.00. Сїчовий з золотим ланчом $3.00. Маємо до продажи коралики у всяких кольорах, ціна 25 цент. за один бонч. Адресуйте: RUSKIJ BAZAR, 168 E. 4th Street, New York, N. Y.

ЧУДО! ЧУДО! За $3.25

СТ ДВІ МАШИНКИ

КУПУЙТЕ! ТІЛЬКО НА КОРОТКИЙ ЧАС!

1) Найновійший ґрамофон, який тепер появив ся, грає ліпше як той, що коштує $30.00, грає ріжні пісні, танці і воєнні марші. На сю машину можна закладати найбільші плити і певно ліпше Вас вдоволить, як той, що коштує великі гроші. Плити додаємо даром.

2) Машинка до домашного театру, яка показує воєнні образки, мучі Ісуса Христа і сьвятські образки.

Сі дві річи розвеселять кожду хату. До машинки додаємо ріжні образки. До машинки не потреба електричного сьвітла, тілько є в ній нафтова лямпка. Усі докладі даємо до машинки. Сі образки може показувати навіть мала дитина. Не посилайте усіх гроший, тілько вишліть 75 цент. задатку, а ми Вам вишлемо ґрамофон і машинку, а решту доплатитете як вам привезе товар до Вашого дому. Замовляйте посилайте на адресу:
IMPORTING HOUSE,
953 W. Erie Str., Chicago, Ill.

ДАРОМ! ЦІЛКОМ! ДАРОМ!

Внучу грати на янім небуд інструменті, єсли тілько Ви любитель музики, не робить ріжниці, чи ви грали на якім інструменті, чи ні. Гарантую за успіх моєї науки в часї 20 до 25 днів.

Жадайте сегодня катальоґ, залучивши 2-центову марку на відповідь.
Адресуйте 153—18
T. KASPER,
3719 S. Laflin St. D. A. Chicago, Ill.

ПОЗІР!

Одинока школа механиків, шоферів в польській мові. Зачніть тепер. Сезон автомобільовий тревае все. На що Вам оставати без праці, коли можете заробити $15 до $30 як шофер. Наше школа дає комплетний курс, який тревае 4 тижні. Наука з день або в ночи. Ґарантуємо лайсенсия.

КОШТ $15.00.

International School of Automobile Engineers, 88-111—
147 E. 40th St., New York

ЧИ БАЖАЄТЕ ПОСІДАТИ

фарму, дім при стації желізничій, близько міста, фабрик, церков, школи і т. п., де поселюють ся наші Родимці? Коли так, то вишліть сей цінний купон і вишлять нам його зараз а одержите фарму 9000 стіп кв. дуже малим коштом і заходом, а також дістанете і роботу, коли хочете. Кількох читателів, котрі перші надішлють нам сей купон, одержать фарму майже даром. Не зволікайте, бо та оферта тревае лише дуже короткий час і вишліть до:
Realty Co., Dept. A. 309 Broadway, R. 210, New York.

НАЙПРАКТИЧНІЙШІ ЛЯМПИ

Всюди де обслугує ся нафтовим сьвітлом можна уживати ЛЯМПИ АЛЯДІНА є найкращійшим знарядом для украшеня дому, а головно є вельми корисною підчас теперішних довгих вечерень.

ЛЯМПА АЛЯДІНА є найліпшою зі всіх других, бо дає сьвітло біле, пять разів сильнійше від сьвітла електричного, горить тихо, без одору, не кіптить, не разить очий і так ощадно спалює нафту, що через час за який би звичайна лямпа потребувала до зужитя одни гальон нафти то ЛЯМПА АЛАДІНА зужиє лише пяту часть гальона, так, що через свою ощадність сама виплатує ся і кождий, хто обслугував ся звичайну лямпу, може її легко обслугувати. Хто би хотів мати одну або більше з сих лямп, нехай пришле двоцентову марку на оплату почтову і задаток цінник. Гроші надіслають посилати в реґістрованім листі або почтовім варантом. Хто по отриманю замовленя і випробованю переконає ся, що дома не є такою як її тут оголошують і зажадає звороту належитости, тому належитість в цілости звертає ся, а замовлене вправдї ся назад, коли не покупує знаків упевнення. Адресуйте належить:

BRANCH AGENCY OF THE ALLADIN LAMP CO.,
315 E. 5th St., New York, N. Y.

Важне!

ДЛЯ ВСІХ, ЩО МАЮТЬ ҐРАМОФОНИ І ХОЧУТЬ ЧУТИ СПІВИ НАШИХ НАЙБІЛЬШИХ СПІВАКІВ, МУЗИКІВ І НАРОДНІ ПІСНІ.

КОНЦЕРТОВІ ПОДВІЙНІ РЕКОРДИ ПО $1.25, НА 10 ШТУК 2 ДАРОМ.

КОЛЯДИ І ЦЕРКОВНІ ХОРИ:

Бог Предвічний
Іже Херувими
Небо і Земля
Новая Радість
Бог природи
Нині Адаме
Бог предвічний
Бог ся раждає
Христос родив ся
Нова радість стала
Царю Небесний
Возбранной Воєводі
Темна нічка
Христос Воскрес
Молитва Андрія
Ой наступає чорна хмара

МОНОЛЬОҐИ І КУПЛЕТИ:

Породом Івана до Америки
Вражіня Івана в Америці
О, Куму, Куме
Сварка коваля і мачкара
Дід рудий, баба руда
Ой здорова чорнобривна
Мацек Французом
Хлоп у фотографа
Сцена проклятя
Жидівска вихрестка

НАРОДНІ ХОРОВІ СПІВИ:

Ще не вмерла Україна
Січ в походї
Не пора
Ми Гайдамаки
Чорна хмара
Моя мила чорнобрива
Солоха
Удовиця
Василчики
Ой, любка та кохав
Вилітали орли
Віють вітри
Тай орел мужин
Ой тоза гори
Верховина
Ой ходила дівчинонька
Ой, не ходи Грицю
Не буду я женити ся

МАРШІ І ТАНЦІ

Вейсне веселе
Ревеця австрійцяк
Жидівська коломийка
Жидівський танець
Марш Сокаля
Повертає Гуцулонька
Бери Петро, коломийка
Наша мова зачіпеці
Козак І.
Козак II.
Маршальєзка
Марш соціялістів

Зверткаємо увагу, що сї рекорди лише у нас можна отримати.

Гроші просиш висилати враз з замовленням.

КАТАЛЬОҐ ДАРОМ, 100 сторін обсягу. 2—5

RUSKA KNYHARNIA,
850 Main St.,
Winnipeg, Man., Canada.

ПРОШУ ПЕРЕЧИТАТИ!

Коли хочете мати правдиві „Таємничі книжки Чорної Магії" з котрих можете довідатись про богато чародійних таємниць, і з котрих можете богато користати, то в мене дістанете такі по найтаньших цінах. Пишіть еще сьогодня, додаючи ціна почтових стемпсів на пересилку цінника.

Адресуйте: 149.150a19
W. H. MILLER,
298 Fountain St., Winnipeg, Man. Can.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В V. ДІЯХ

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН і 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМ. 30 ЦНТ., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.

— Шліть замовленя враз з належитостю до:
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

СЬВІДОЦТВО ОДНОЇ ДІВЧИНИ.

БІЛЬ ГОЛОВИ І КАШЕЛЬ ДОЛЯГАВ ЇЙ В ВЕЛИКІЙ МІРІ.

Г. Г. фон Шлін, фабрикант сьвітового Болгарського Кровного Чаю, котрий в Злучених Державах остав в зносинах з тисячами недужих, говорить, що хороше веремя, більше надуг принесе зі собою, ніж послідні обставини всі разом. Дуже важна річ коли хочемо запобігти недугам і постійно бути здоровими, щоби ми держали в порядку свій жолудок, нирки, печінки і мішур, і коли вони правильно будуть діяти, тоді оборонимо ся від заледужання. Кращійша оборонити нарта більше ніж фунт курки.

Пані Анна Бунковець з Ню Брунсвіка пише так:

„Заки я ще не пилювала Болгарського Кровного Чаю, мала я біль голови і кашель, але від коли його вживаю побачила я що знова відзискала я своє здоровлє і желаю сього кождому свому ближньому, котрий терпить на сю недугу".

Болгарський Кровний Чай є виробом з чотирнайцять чистих природних частий, як білий, цьвітів, кор, корінців, листвів і др., сиропованих натураво і діяють дійсно в случаях недуги нирок, сколотіки, мігрени, нервоси а також в случаях ревматизму перестуди, болю голови, браку апетиту, нестравности і нерегулярности стіцця.

Одну велику, на 5 місяців тривалочу родинну пачку за $1.00 доставить Вам:

Marvel Products Co.,
29 Marvel Bldg.,
Pittsburgh, Pa.

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАТНЦТВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНТ.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єґри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (пожева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
с. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піонїри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санїтети
л. = ландвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ландвера
а. л. = артилерія ландвера
г. л. = гавбиці ландвера
з. о. = загальне опольчене (ландштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), батальон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 167

УБИТІ:

Милич Йосиф (помер в Росії)
Оришин Матвій (помер 12. XI, 1914 в Росії)
Остафінський Каз., (помер у шпитали в Росії)
Парнета Анталь(?), 36 л. (6—13. III, 1915)
Пилярчик Яків (помер 19. XII, 1914 у шпитали в Росії)
Троян Теодор (помер 22. XII, 1914 — у шпитали в Росії)
Турчинин, Іван, 36 л. (7. III, 15)
Угринник Микола, 36 л. (6—13. III, 1915)
Ференс Теодор (помер 30. XII, 1914 в Росії)
Хвойко Франко (помер 2. I, 1915 у шпитали в Росії)

РАНЕНІ:

Буда Василь (лайтн.), 25 л.
Барщук Михайло, 24 л.
Бузик Василь, 36 л.
Хуканюк Петро, 36 л.
Мойсюк Тавсіг(?), 24 л.
Чукор Юра, 36 л.
Язач Дмитро, 36 л.

ПОЛОНЕНІ:

Будимський Іван (в Сербії)
Дудик Никола, інф. (в Росії)
Зубер Петро, інф. (в Росії)
Войко Іван, ран. (у шпитали в Росії)
Ловчук Антін, ран. (в Росії)
Маштар Іван (в Росії)
Мірик Йосиф, ур. 1888 (в Сербії)
Наливайко Павло, ран. (у шпитали в Росії)
Ніцвальний Василь, ран. (у шпитали в Росії)
Саборський Павло, ран. (у шпитали в Росії)
Федорович Семен, інф. (в Росії)
Филипів Олекса, інф. (в Росії)
Шелест Трофим (в Росії)
Яворовський Іван (в Сербії)

Листа утрат ч. 168

видана 28. цьвітня 1915.

УБИТІ:

Крілик Олекса (кад.), 89 п. (3—15. I, 1915)
Бала Михайло, 89 п. (3—15. I, 1915)
Бас Лука, 89 п. (14. XII, 1914—15. I, 1915)
Басальський Йосиф, 89 п. (25. XII, 1914)
Береза Никола, 89 п. (24. I, 1915)
Березюк Олекса, 89 п. (14—28. I, 1915)
Бохно Іван, 90 п. (4. I, 1915)
Богач Михайло, 89 п. (1—3. I, 15)
Боровий Теодор, 89 п. (16—30. I, 1915)
Буда Михайло, 89 п. (3—15. I, 1915)
Вальмо Петро (помер 20. XI, 1914 у шпитали в Росії)
Бербинський Дмитро, 89 п. (26. I, 1915)
Віхоть Тома, 89 п. (24—25. I, 15)
Велик Петро, 17 л. (21. II—4. III, 1915)
Волин Андрій, 17 л. (9—20. II, 1915)
Воронич Теодор, 89 п. (28. I, 15)
Возьний Іван, 17 л. (27—31. XII, 1914)
Винницький Григорій, 33 л. (21. X, 1914)
Горань Григорій, 89 п. (3. I, 15)
Галик Людвик (помер 7. IX, 1914 в Росії)
Гавата Йосиф (помер 26. XI, 1914 у шпитали в Росії)
Гіль (Гільо) Ілько, 89 п. (16—30. I, 1915)
Грох Василь, 90 п. (25. I, 1915)
Дмиїв Дмитро, 90 п. (31. I, 1915)
Дуда Михайло, 90 п. (25. I, 1915)
Дудик Теодор, 89 п. (28. XII, 14)
Жак Михайло, 89 п. (28. I, 1915)
Заяць Іван, 89 п. (16—30. I, 15)
Залеський Юрко, 33 л. (21. X, 14)
Зелінський Антін, 17 л. (21. II—4 III, 1915)
Зелінський Евген, 90 п. (25. I, 15)
Івечко Михайло, 89 п. (1—12 XII 1914)
Івечко Никола, 89 п. (14. XII, 1914—5. I, 1915)
Качмарик, 89 п., 13 комп. (24. I, 1915)
Кадьола Петро, 89 п. (16—30. I, 1915)
Каґній Михайло, 89 п. (1—3. I, 1915)
Карпа Теодор, 89 п. (25. XII, 14)
Каспер Антін, 89 п. (28. I, 1915)
Клап Дмитро, 89 п. (16—30. I, 15)
Костів Григорій, 89 п. (26. I, 15)
Костів Теодор, 89 п. (23—24. I, 1915)
Коварник Йосиф (помер 28. XI, 1914 у шпитали в Росії)
Козак Андрій, 89 п. (14. XII, 1914—5. I, 1915)
Кравчишин Гнат, 89 п. (14. XII, 1914—5. I, 1915)
Крізь Данило, 89 п. (3—15. I, 15)
Крипський Йосиф, 33 л. (21. X, 14)
Кучера Франко (помер 15. XI, 1914 в Росії)
Кунець Петро, 89 п. (25. XII 14)
Купчак Михайло, 89 п. (26. I, 15)
Куртич Людвик, 89 п. (16—30. I, 1915)
Кушнір Іван, 89 п., ур. 1887 (25. XII, 1914)
Лятавець Іван, 89 п. (23—24. I, 1915)
Лебневський Андрій (помер в Росії)
Лесько Іван, 89 п. (24. I, 1915)
Лівень Іван, 90 п. (26. I, 1915)
Лутчин Дмитро, 89 п. (24. I, 15)
Мазець Іван, 89 п. (16—30. I, 15)
Маліновський Станислав, 17 л. (21. II—4. III, 1915)
Малодобрий Іван, 17 л. (21. II—3. III, 1915)
Мартинів Іван, 33 л. (21. X, 14)
Мірущак Василь, 89 п. (24. XII, 1914—5. I, 1915)
Матишик Михайло, 89 п. (26. I, 1915)
Мороз Ілько, 89 п. (28. I, 1915)
Осташевський Йосиф, 89 п. (16—30. I, 1915)
Паламар Теодор, 89 п. (24—25. I, 1915)
Павлик Олекса, 89 п. (23—24. I, 1915)
Пех Никола (помер 13. IX, 1914 в Росії)
Подгурський Михайло, 89 п. (20. I, 1915)
Пошелюжний Михайло, 17 л. (20. II, 1915)
Пульгуй Лев, 89 п. (23—24. I, 15)
Ройчик Петро, 17 л. (9—20. II, 1915)
Рудейко Стефан, 89 п. (3. I, 15)
Рутар Іван, 89 п. (18. III, 1915)
Риголь Теодор, 89 п. (28. XII 14)
Ремар Евген, 17 л. (21. II—4. III, 1915)
Самчук Юрко, 58 п., ур. 1891 (помер 1. IX, 1914 в Росії)
Слотанський Омелян, 89 п. (20. I, 1915)
Сніховський Михайло, 57 п. (18. III, 1915)
Сова Франко, 90 п. (31. I, 1915)

(Дальше буде).